

□ Czas czytania: 7 min.

Od 1 września do 4 października, od Światowego Dnia Modlitw o Ochronę Świata Stworzonego do święta św. Franciszka z Asyżu, wspólnoty chrześcijańskie na całym świecie obchodzą Czas dla Stworzenia. Temat na rok 2026, „Woda żywa”, wywodzi się z wizji Ezechiela: rzeki wypływającej ze świątyni Bożej i uzdrawiającej ziemię. Obraz nadziei, który kontrastuje z dzisiejszą rzeczywistością, w której co czwarta osoba nie ma dostępu do bezpiecznej wody pitnej, a całe ekosystemy wodne upadają. Dla Rodziny Salezjańskiej jest to cenna okazja: wychowywać młodych ludzi – najbardziej dotkniętych lękiem ekologicznym, najmniej odpowiedzialnych za kryzys – do bycia stróżami stworzenia, poprzez modlitwę, nawrócenie stylu życia i konkretne działania.

Kwestie środowiskowe są dziś wyraźnie w centrum uwagi. Na całym świecie obserwujemy niszczycielskie skutki zmian klimatycznych, zanieczyszczenia powietrza, skażenia wód, zanieczyszczenia plastikiem, zakwaszenia oceanów i utraty różnorodności biologicznej. Chociaż problemy te dotyczą wszystkich narodów i wszystkich ludów, to najbardziej zagrożone społeczności cierpią coraz bardziej z powodu kryzysu środowiskowego. Podobnie, podczas gdy problemy środowiskowe martwią ludzi w każdym wieku, to często młodzi ludzie cierpią na poważny lęk ekologiczny. Niestety, młodzi i ubodzy są nieproporcjonalnie dotknięci stale eskalującym kryzysem środowiskowym – kryzysem, za który nie są odpowiedzialni.

W tej niepokojącej sytuacji „Czas dla Stworzenia” jest potężnym corocznym przypomnieniem, że Bóg powołał nas do bycia zarządcami i stróżami świata przyrody, a nie samolubnymi i lekkomyślnymi konsumentami natury. Te coroczne obchody ekumeniczne, które trwają od 1 września do 4 października, gromadzą wszystkie wspólnoty chrześcijańskie, aby modlić się i działać na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Czas dla Stworzenia rozpoczyna się „Dniem Modlitw o Ochronę Świata Stworzonego” i kończy się w święto św. Franciszka z Asyżu, patrona ekologii. Jest to szczególnie czas, podczas którego jesteśmy zaproszeni do odnowienia naszej relacji ze Stwórcą i z całym stworzeniem poprzez świętowanie, nawrócenie i wspólne zaangażowanie.

Czas dla Stworzenia 2026

Każdego roku Komitet zarządzający proponuje temat obchodów Czasu dla Stworzenia. Całe obchody opierają się na trzech filarach, które już widzieliśmy: modlitwie, refleksji i działaniu. Temat opiera się na fragmencie biblijnym, który ukierunkowuje momenty modlitwy, refleksję nad własnym życiem i możliwe drogi działania.

Tematem Czasu dla Stworzenia 2026 jest „Woda żywa” i czerpie on inspirację z Księgi Ezechiela 47, 9-12, biblijnej wizji nadziei i uzdrowienia. W kontekście wygnania i straty, obraz żywej wody wypływającej ze świątyni Bożej objawia Boże uzdrowienie, które odnawia ziemię, wodę, różnorodność biologiczną i ludzką odpowiedzialność za całe stworzenie.

Niestety, dzisiejsza rzeczywistość ostro kontrastuje z wizją Ezechiela o obficie płynącej wodzie. Według statystyk przedstawionych przez Organizację Narodów Zjednoczonych na temat obecnego kryzysu wodnego, 1,7 miliarda ludzi nie ma podstawowych urządzeń sanitarnych w swoich domach, a 2,1 miliarda ludzi nadal nie ma dostępu do bezpiecznej wody pitnej – to znaczy 1 na 4 osoby na świecie! Wraz z nasilaniem się zmian klimatycznych i wzrostem poboru wód gruntowych, kilka krajów osiąga obecnie tak zwany „punkt bankructwa wodnego”, czyli stan charakteryzujący się nieodwracalną utratą naturalnego kapitału wodnego.

Kryzys wodny w wielu częściach świata zmusza ludzi do migracji, powodując utratę ich domów i kultury. Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną jest również niszczycielski. Według „World Wide Fund for Nature” (WWF), jesteśmy świadkami katastrofalnego spadku fauny wodnej, przy czym populacje słodkowodne spadły o niewiarygodne 85 procent, a morskie o 56 procent w ciągu ostatnich 50 lat.

Jednak wracając do wizji Ezechiela, należy pamiętać, że jest to ostatecznie wizja

nadziei. Pomimo niepokojących sytuacji, których jesteśmy świadkami, jako współpracownicy Stwórcy, jesteśmy wezwani do odegrania naszej roli w zapewnieniu dostępu do wody wszystkim społecznościom. W wielu częściach świata widzimy, jak chrześcijańskie grupy i organizacje promują ochronę, odpowiedzialne zarządzanie i sprawiedliwą dystrybucję wody dla wszystkich. Kopie się studnie i dostarcza wodę do parafii, wiosek i ośrodków zdrowia, wychodząc ze świadomości, że woda jest darem Bożym, a dostęp do wody pitnej jest podstawowym prawem człowieka. Wizja Ezechiela staje się rzeczywistością: widzimy rzeki, które znów płyną, źródła wody chronione przed zanieczyszczeniem i suche ziemie, które znów się zielenią. To właśnie świętujemy podczas Czasu dla Stworzenia! I chociaż radujemy się z dobra, które już się dokonuje, zobowiązujemy się do zapewnienia, aby dar Boży, żywa woda, nadal płynął!

Wezwanie do działania

Jak zauważyliśmy wcześniej, Czas dla Stworzenia obchodzony jest poprzez modlitwę, refleksję nad naszym stylem życia i prorocze działanie. Również w tym roku, z tematem „Wody żywej”, jesteśmy wezwani do podjęcia pewnych znaczących działań, które są bardzo potrzebne w naszych czasach. Są to działania, które można by podjąć w naszych oratoriach, ośrodkach młodzieżowych, parafiach, szkołach i innych wspólnotach.

Niektóre z „proroczych działań”, które proponuje nam tegoroczny *Przewodnik po Czasie dla Stworzenia*, to: zaangażowanie się na rzecz zapewnienia wszystkim ludziom dostępu do pożywnej i bezpiecznej żywności; powstrzymanie się od szkodliwego zanieczyszczania wody i potępienie go, przy jednoczesnym wzywaniu rządów, władz lokalnych, przemysłu i rolnictwa do odpowiedzialnego działania i ochrony źródeł wody; działanie na rzecz zapewnienia rodzinom, szkołom, placówkom opieki zdrowotnej i miejscom kultu dostępu do czystej wody i odpowiednich warunków sanitarnych; promowanie edukacji ekologicznej w celu wspierania holistycznej troski o stworzenie; zaangażowanie się w sadzenie drzew, ponieważ pochłaniają one zanieczyszczenia węglowe, zapobiegają erozji, zmniejszają powódzie, dostarczają żywności i lekarstw oraz chłodzą środowisko miejskie; znalezienie sposobów na opiekę nad naszymi oceanami, które stoją w obliczu rosnących zagrożeń związanych z wyrzucaniem odpadów, przełowieniem,

zanieczyszczeniem i górnictwem głębokomorskim; oraz przywracanie i ochrona ekosystemów i różnorodności biologicznej w naszych kościołach, w naszych domach i w naszych społecznościach.

Żyjąc dziś w epoce cyfrowej, Przewodnik proponuje ponadto, abyśmy – a w szczególności młodzi ludzie – zaangażowali się w cyfrową kampanię uświadamiającą, publikując w mediach społecznościowych z użyciem hashtagu #SeasonofCreation. Poprzez tę cyfrową kampanię moglibyśmy zwrócić uwagę na zanieczyszczone lub zagrożone rzeki, jeziora lub tereny podmokłe; dzielić się historiami społeczności dotkniętych niedoborem wody; publicznie domagać się pilnej interwencji w sprawach lokalnych problemów wodnych; oraz świętować pozytywne kroki podjęte przez rządy i społeczności. Media społecznościowe są dziś potężną platformą do wspierania spraw społecznych i mogą wzmacniać głosy wspólnot wiary poza murami kościoła.

Obchody Czasu jako Rodzina Salezjańska

Jak przypomniał nam papież Leon XIV z okazji inauguracji Borgo Laudato Si' w Castel Gandolfo we wrześniu 2025 r.: „Troska o stworzenie jest naprawdę powołaniem każdego człowieka. Jesteśmy stworzeniami wśród stworzeń, którym powierzono odpowiedzialność za opiekę nad wszystkim, co uczynił Stwórca”. Ważne jest, aby podkreślić, że nasza determinacja w trosce o stworzenie nie może pozostać tylko na poziomie słów, ale musi przełożyć się na działania; to właśnie podkreślił papież Leon XIV w swoim orędziu na COP30 w Belém w listopadzie 2025 r.: „Musimy przekształcić słowa i refleksje w wybory i działania oparte na odpowiedzialności, sprawiedliwości i równości”.

Czas dla Stworzenia to dla nas, salezjanów, doskonała okazja do wychowywania młodych ludzi do odpowiedzialności za opiekę nad Bożym stworzeniem i do aktywnego włączania ich w znaczące programy ekologiczne. Chociaż istnieje wiele sposobów, w jakie moglibyśmy zaangażować młodych ludzi w ochronę środowiska w zależności od lokalnych potrzeb, oto dwie możliwości, które moglibyśmy wykorzystać jako globalna Rodzina Salezjańska.

Jednym z działań przygotowujących do Światowych Dni Młodzieży 2027 jest projekt sadzenia drzew o nazwie „Kampania Breath of Life”. Oficjalna strona internetowa ŚDM wyjaśnia, że „to coś więcej niż tylko inicjatywa ekologiczna. To akt wiary mający na celu zachowanie porządku stworzenia i konkretny krok w kierunku neutralności węglowej, zakorzeniony w naszej wierze w Boga”. Sektor Salezjańskiego Duszpasterstwa Młodzieży zaprosił członków Salezjańskiego Ruchu Młodzieżowego z całego świata do wzięcia udziału w Kampanii „Breath of Life”, która potrwa od 27 września 2026 r. do 4 października 2026 r., czyli w ostatnim tygodniu Czasu dla Stworzenia. Jest to naprawdę znacząca inicjatywa, poprzez którą Salezjański Ruch Młodzieżowy może świętować Czas dla Stworzenia i jednocześnie przygotowywać się do Światowych Dni Młodzieży.

Po drugie, z okazji tegorocznego Dnia Ziemi (22 kwietnia), Sektor Duszpasterstwa Młodzieży wydał *Przewodnik parafialny Laudato Si'*, praktyczne narzędzie pomagające parafiom salezjańskim stać się „Parafiami *Laudato Si'*”. Przewodnik ten oferuje konkretne sugestie dotyczące osiągnięcia każdego z Siedmiu Celów zaproponowanych przez Platformę Działania *Laudato Si'*. Prezentując ten przewodnik parafialny, ks. Rafael Bejarano, Radca Generalny ds. Duszpasterstwa Młodzieży, powiedział: „Poprzez te wytyczne dla naszych parafii oferujemy salezjańską drogę zaangażowania młodych ludzi i wszystkich członków wspólnoty parafialnej do odgrywania aktywnej i konkretnej roli w trosce o nasz wspólny dom”.

Zakończenie

W Sześćioletnim Projekcie dla Zgromadzenia Salezjańskiego (2025-2031) Przełożony Generalny, ks. Fabio Attard, stwierdza: „Zaangażowanie Kościoła na rzecz ekologii integralnej zostało przyjęte przez Zgromadzenie i musi zostać wzmocnione wizją o inspiracji charyzmatycznej. Oby zaangażowanie młodych ludzi na rzecz dobra wspólnego i naszego wspólnego domu było coraz bardziej zakorzenione na poziomie lokalnym, przy czym młodzi ludzie odgrywaliby wiodącą rolę, dzieląc się wyborami oraz uczestnicząc aktywnie i konkretnie” (AGC 446).

Czas dla Stworzenia jest dla nas okazją do wprowadzenia w życie naszej determinacji, by być częścią „zaangażowania Kościoła na rzecz ekologii integralnej”. Poprzez różne działania, które podejmujemy w tym czasie, młodzi ludzie mają szansę odegrać wiodącą rolę w konkretnej trosce o nasz wspólny dom i w promowaniu dobra wspólnego. Momenty modlitwy, szczerą refleksję nad własnym stylem życia i konkretne działania z pewnością pozwolą nam na nowo odkryć nasze wyjątkowe miejsce w Bożym stworzeniu i doprowadzą nas do odnowienia naszego zaangażowania w wypełnianie naszej odpowiedzialności jako stróżów świata przyrody, który dał nam Bóg.

Świętując ten czas z naszymi młodymi ludźmi, pozwólmy się prowadzić słowom, które papież Leon XIV skierował do młodych w lipcu 2025 r. „Jesteście młodzi, pełni pomysłów i entuzjazmu. Chcecie podbić świat nie po to, by go ujarzmić, ale by służyć życiu, które pochodzi od Boga. Pokora, duch służby i głęboka relacja z Chrystusem pozwalają wam zakorzenić w sobie wartości chrześcijańskie. Tylko wewnętrzne nawrócenie umożliwia zmianę nawyków i mentalności, przekładając się na nowy sposób życia w komunii ze środowiskiem”.

1. *Savio Silveira SDB*

Koordinator: Ekologia integralna

Sektor Duszpasterstwa Młodzieży